

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Združenje za MOČ -
Celostna psihosocialna pomoč žrtvam spolnega nasilja in
drugih oblik nasilja**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik:	MDDSZ Direktorat za socialne zadeve Štukljeva cesta 44 1000 Ljubljana
Skrbnica naloge pri naročniku:	Gregor Majcen
Št. pogodbe:	2611-22-050015
Izvajalec:	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo Tržaška 2 1000 Ljubljana
Skrbnik naloge pri izvajalcu:	mag. Vid Žiberna
Naslov poročila:	Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2): Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja Evalvacijsko poročilo za program: Združenje za MOČ - Celostna psihosocialna pomoč žrtvam spolnega nasilja in drugih oblik nasilja
Avtorji poročila:	mag. Vid Žiberna dr. Mateja Černič dr. Liljana Rihter
Drugi sodelujoči:	Katarina Jozić Lara Kobal Katja Krš Pia Rožman
Št. delovnega poročila	IRSSV 20/2023
Datum izdaje poročila:	31. 5. 2023
Izdaja:	01
Kopije:	skrbnik naloge na MDDSZ skrbnik pogodbe na MDDSZ arhiv IRSSV prosti izvodi z dovoljenjem naročnika
Odgovorna oseba:	mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
NVO	nevladne organizacije
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	9
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji.....	9
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	10
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	11
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	30
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	31
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	31
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primernega kadra za izvajanje.....	31
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	32
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	32
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	32
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	32
6	TRAJNOST PROGRAMA	33
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	36
8	VIRI IN LITERATURA.....	40

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	9
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	10
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	11
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	11
<i>Preglednica 5: Odnos do spolne zlorabe (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 6: Seznanjenost in informiranost o spolni zlorabi – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 7: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	16
<i>Preglednica 8: Prepoznanje stiske (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	16
<i>Preglednica 9: Prepoznavanje dinamike in posledic spolne zlorabe – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 10: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 11: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 12: Zadovoljstvo s programom (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 13: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)</i>	21
<i>Preglednica 14: Osebnostne značilnosti uporabnic – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	21
<i>Preglednica 15: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	22
<i>Preglednica 16: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	23
<i>Preglednica 17: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	23
<i>Preglednica 18: Urejanje zadev pred različnimi organi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	24
<i>Preglednica 19: Aktivnosti za spremembo situacije – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	24
<i>Preglednica 20: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	25
<i>Preglednica 21: Pomoč programa pri okrevanju (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	25

<i>Preglednica 22: Osebnostne značilnosti uporabnic – okrevanje – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	26
<i>Preglednica 23: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	28
<i>Preglednica 24: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)</i>	28
<i>Preglednica 25: Učinkovitost rabe programskih virov</i>	30
<i>Preglednica 26: Financiranje programa</i>	31
<i>Preglednica 27: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki</i>	31
<i>Preglednica 28: Postopki</i>	32
<i>Preglednica 29: Dostopnost programa za uporabnike</i>	35

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).</i>	15
<i>Slika 2: Pogostost obiskovanja programa (vprašalnik ob evalvaciji/izstopu, v %).</i>	17
<i>Slika 3: Pravice, s katerimi so izvajalke seznanile uporabnice (dokumentacija za uporabnice, v %).</i>	19
<i>Slika 4: Izražene potrebe uporabnic po pomoči pri uradnih postopkih (dokumentacija o uporabnikih, v %).</i>	20
<i>Slika 5: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).</i>	22
<i>Slika 6: Oblike materialne pomoči in pravic iz javnih sredstev (dokumentacija o uporabnikih, v %).</i>	27
<i>Slika 7: Uporabniki po spolu (dokumentacija za uporabnike, v %).</i>	27
<i>Slika 8: Zaposlitveni status (dokumentacija o uporabnikih, v %).</i>	28
<i>Slika 9: Viri informacij o programu (vprašalnik ob vstopu, v %).</i>	29

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Celostna psihosocialna pomoč žrtvam spolnega nasilja in drugih oblik nasilja, ki ga je izvajalo Združenje za MOČ, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljnih programih. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja smo oblikovali skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
Seznanjenost, informiranost o spolni zlorabi	da
Uvid v spolno zlorabo in posledice spolne zlorabe	da
Opolnomočenje	da
Umiritev, razbremenitev	da
Soočanje in ukrepanje	da
Okrevanje (vključenost v družbo, preseganje socialne izključenosti, stigmatiziranosti ter okrepljena moč uporabnikov)	da
Informirana in ozaveščena strokovna in širša javnost	da
Sooblikovanje zakonodaje	ne

Aktualni cilji obravnavanega programa se pokrivajo s cilji, ki smo določili skupaj z izvajalci programov, le cilju sooblikovanje zakonodaje ne sledijo več.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje z izvajalci programov, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
/

Izvajalci programa niso navedli nobenega dodatnega cilja, ki ne sodi v nabor ciljev, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so ustrezno definirani.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih svetovalnic s področja nasilja merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. V juniju 2012 smo celoten sistem ciljev in vprašalnikov, ki merijo uspešnost programa, temeljito preoblikovali. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnani program **Celostna psihosocialna pomoč žrtvam spolnega nasilja in drugih oblik nasilja** izvajalca **Združenje za MOČ** je oddal 219 izpolnenih vprašalnikov (od tega 90 dokumentacij za uporabnice, 42 vprašalnikov ob vstopu v program, od katerih je bil en podvojen, zato smo ga izključili iz analize, 86 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu, od katerih sta bila dva podvojena in smo ju izključili iz analize in eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 279 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 216 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (98,6 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	90
Vprašalnik ob vstopu	41
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	84
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	216
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	28

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Seznanjenost, informiranost o spolni zlorabi	6
Uvid v spolno zlorabo in posledice spolne zlorabe	5
Opolnomočenje	5
Umiritev, razbremenitev	6
Soočanje in ukrepanje	4
Okrevanje (vključenost v družbo, preseganje socialne izključenosti, stigmatiziranosti ter okrepljena moč uporabnikov)	5
Informirana in ozaveščena strokovna in širša javnost	4
Sooblikovanje zakonodaje	n.o.

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Seznanjenost, informiranost o spolni zlorabi

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali odnos uporabnic do spolne zlorabe. Uporabnice so izbrane trditve vrednotile na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam, niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam).

Pri vseh izpostavljenih vidikih odnosa do spolne zlorabe je pri uporabnicah po vstopu v program prišlo do statistično značilnega izboljšanja: strinjajo se, da je spolna zloraba nasilje tudi, ko ni fizičnega stika (dvig ravni strinjanja s 3,82 na 4,51), da se nihče ima pravice dotikati drugega brez njegovega dovoljenja (4,36 : 4,75), da je za zlorabo vedno odgovoren storilec (4,24 : 4,67) ter da je vsak sum spolne zlorabe otroka potrebno prijaviti pristojnim organom (4,38 : 4,66).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko odnos do spolne zlorabe tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 4,2 ob vstopu na 4,64 ob izstopu.

Preglednica 5: Odnos do spolne zlorabe (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Nihče se nima pravice dotikati drugega brez njegovega dovoljenja.	41	3	5	4,36	0,536	84	4	5	4,75	0,435	0,003 ***
Za zlorabo je vedno odgovoren storilec.	41	2	5	4,24	0,799	84	3	5	4,67	0,494	0,004 ***
Spolna zloraba je nasilje tudi, ko ni fizičnega stika.	40	2	5	3,82	0,843	83	3	5	4,51	0,612	0,001 ***
Vsak sum spolne zlorabe otroka je potrebno prijaviti pristojnim institucijam.	39	3	5	4,38	0,633	81	3	5	4,66	0,524	0,033 **
Odnos do spolne zlorabe	40	2,5	5	4,2	0,702	83	3,25	5	4,64	0,516	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Raven seznanjenosti in informiranosti o spolni zlorabi se je statistično značilno zvišala iz 2,95 ob vstopu na 4,00 ob izstopu.

Preglednica 6: Seznanjenost in informiranost o spolni zlorabi – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
seznanjenost, informiranost o spolni zlorabi	87	1	4	2,95	0,713	57	3	5	4,00	0,597	0,000 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

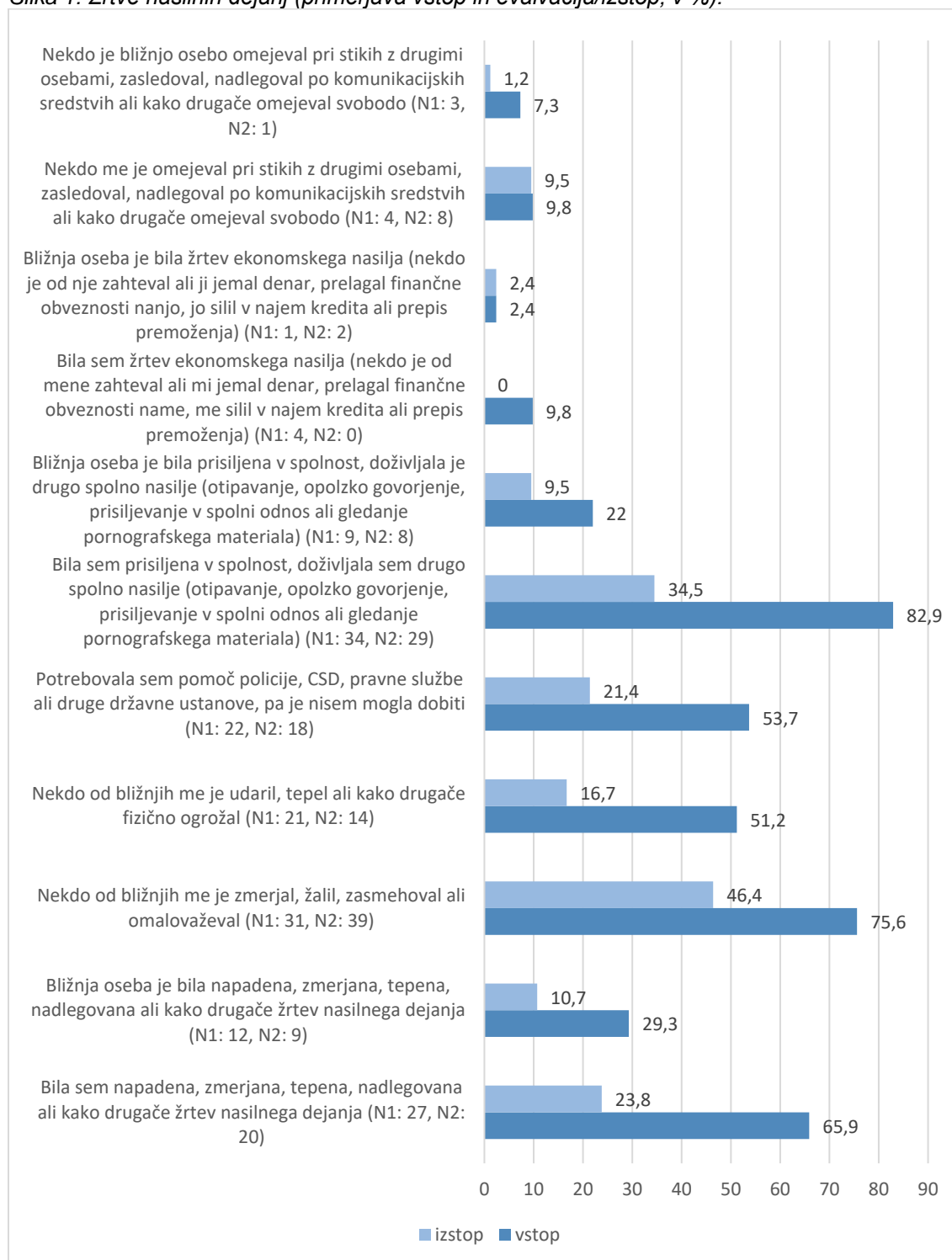
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Uvid v spolno zlorabo in posledice spolne zlorabe

Uporabnice so ob vstopu v program ter ob evalvaciji/izstopu poročale, ali so bile same ali kdo od bližnjih žrtve različnih nasilnih dejanj (napada, nadlegovanja, zmerjanja, itd.).

Po vstopu v program je prišlo do statistično značilnega zmanjšanja primerov, ko so bile bližnje osebe uporabnic žrtve zmerjanja ali tepeža (29,3 % : 10,7 %) ter ko so bile same uporabnice žrtve zmerjanja in žaljenja (75,6 % : 46,4 %), spolnega (82,9 % : 34,5 %) in fizičnega nasilja (51,2 % : 16,7 %) ali pa so potrebovale pomoč različnih organov, npr. policije, pa je niso prejele (53,7 % : 21,4 %).

Slika 1: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 7: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
bila sem napadena, zmerjana, tepena, nadlegovana ali kako drugače žrtev nasilnega dejanja (N1: 27, N2: 20)	28	0,754
bližnja oseba je bila napadena, zmerjana, tepena, nadlegovana ali kako drugače žrtev nasilnega dejanja (N1: 12, N2: 9)	28	0,000 ***
nekdo od bližnjih me je zmerjal, žalil, zasmehoval ali omalovaževal (N1: 31, N2: 39)	28	0,039 **
nekdo od bližnjih me je udaril, tepel ali kako drugače fizično ogrožal (N1: 21, N2: 14)	28	0,008 ***
potrebovala sem pomoč policije, CSD, pravne službe ali druge državne ustanove, pa je nisem mogla dobiti (N1: 22, N2: 18)	28	0,008 **
bila sem prisiljena v spolnost, doživljala sem drugo spolno nasilje (otipavanje, opolzko govorjenje, prisiljevanje v spolni odnos ali gledanje pornografskega materiala) (N1: 34, N2: 29)	28	0,001 ***
bližnja oseba je bila prisiljena v spolnost, doživljala je drugo spolno nasilje (otipavanje, opolzko govorjenje, prisiljevanje v spolni odnos ali gledanje pornografskega materiala) (N1: 9, N2: 8)	28	0,063
bila sem žrtev ekonomskega nasilja (nekdo je od mene zahteval ali mi jemal denar, prelagal finančne obveznosti name, me silil v najem kredita ali prepis premoženja) (N1: 4, N2: 0)	28	0,125
bližnja oseba je bila žrtev ekonomskega nasilja (nekdo je od nje zahteval ali ji jemal denar, prelagal finančne obveznosti nanjo, jo silil v najem kredita ali prepis premoženja) (N1: 1, N2: 2)	28	1,000
nekdo me je omejeval pri stikih z drugimi osebami, zasledoval, nadlegoval po komunikacijskih sredstvih ali kako drugače omejeval svobodo (N1: 4, N2: 8)	28	0,687
nekdo je bližnjo osebo omejeval pri stikih z drugimi osebami, zasledoval, nadlegoval po komunikacijskih sredstvih ali kako drugače omejeval svobodo (N1: 3, N2: 1)	28	0,500

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatke ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Uporabnice ocenjujejo, da so s pomočjo programa lahko prepoznale svojo stisko (4,46).

Preglednica 8: Prepoznanje stiske (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
S pomočjo programa sem lahko prepoznala svojo stisko.	83	4	5	4,46	0,502

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Tudi prepoznavanje dinamike in posledic spolne zlorabe se je po vstopu v program izboljšalo, saj se je povprečna raven statistično značilno zvišala iz 2,87 ob vstopu na 3,80 ob izstopu.

Preglednica 9: Prepoznavanje dinamike in posledic spolne zlorabe – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
prepoznavanje dinamike in posledic spolne zlorabe	86	2	5	2,87	0,763	56	3	5	3,80	0,585	0,000 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

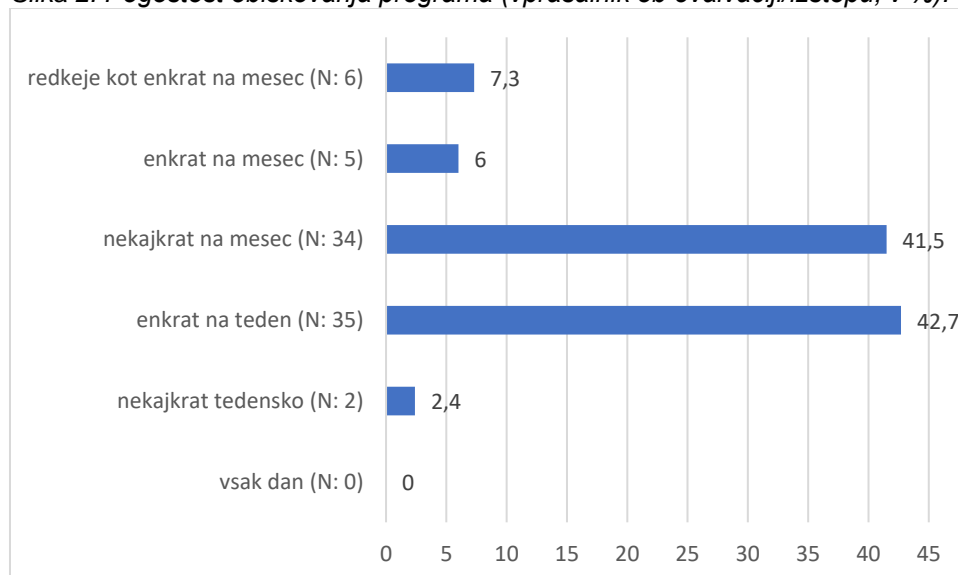
*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 3: Opolnomočenje

Večina uporabnic program obiskuje enkrat na teden (35 oseb oz. 42,7 %) oz. nekajkrat na mesec (34 oseb oz. 41,5 %).

Slika 2: Pogostost obiskovanja programa (vprašalnik ob evalvaciji/izstopu, v %).

Legenda: N = število enot analize

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile stopnjo zadovoljstva s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju dokaj zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami zunaj programa kot z drugimi vrstami pomoči, saj so se povprečne ocene zadovoljstva gibale med 4,25 in 4,26.

Iz obravnavanih dveh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami in drugimi oblikami pomoči, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,25, kar kaže na ustrezno raven seznanjenosti uporabnic z omenjenimi pravicami in vrstami pomoči.

Preglednica 10: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	80	2	5	4,25	0,803
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	79	2	5	4,26	0,842
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	79	2	5	4,25	0,822

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so se povprečne ocene zadovoljstva z informacijami gibale med 4,11 in 4,12.

Iz obravnavanih dveh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,11, kar kaže na ustrezno raven zadovoljstva uporabnic s samo vsebino in uporabnostjo prejetih informacij.

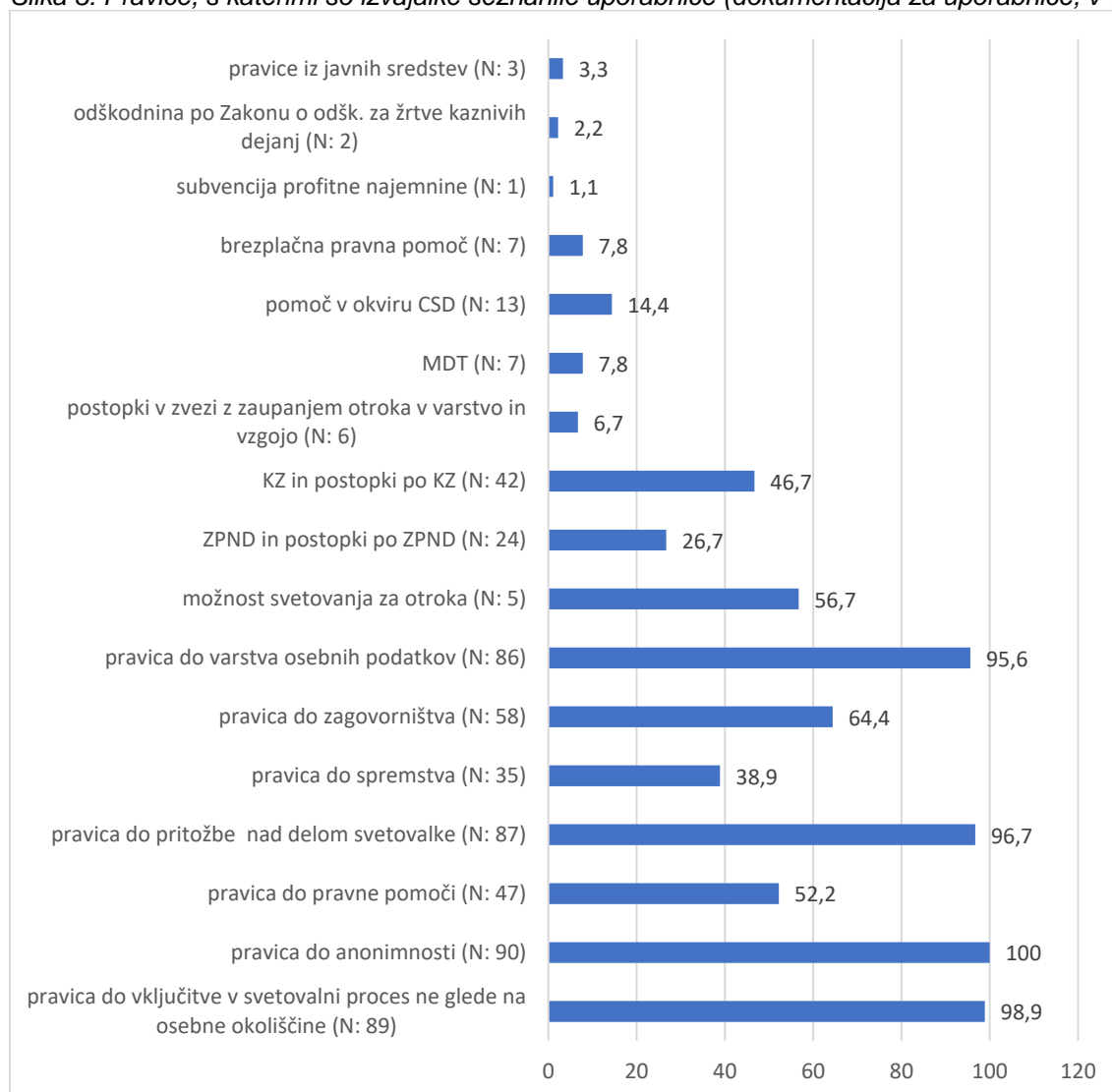
Preglednica 11: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	79	2	5	4,11	0,715
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	79	2	5	4,12	0,704
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	79	2	5	4,11	0,709

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nadalje so izvajalke programa v dokumentaciji za uporabnice zabeležile, s katerimi pravicami, zakonodajo in organizacijami, ki jim lahko pomagajo, so seznanile uporabnice. Seznanjale so jih z različnimi pravicami in vrstami pomoči, v največji meri pa so jih seznanile s pravico do anonimnosti (90 oseb oz. 100,0 %), pravico do vključitve v svetovalni proces ne glede na osebne okoliščine (89 oseb oz. 98,9 %), pravico do pritožbe nad delom svetovalke (87 oseb oz. 96,7 %), pravico do varstva osebnih podatkov (86 oseb oz. 95,6 %) ter pravico do zagovorništva (58 oseb oz. 64,4 %).

Slika 3: Pravice, s katerimi so izvajalke seznanile uporabnice (dokumentacija za uporabnice, v %).

Legenda: N = število enot analize

Uporabnice so bile zelo zadovoljne s programom, saj se nameravajo v program glede na potrebe vključevati tudi v prihodnje (4,66), prav tako pa bi ga priporočile prijateljem in znancem, če bi se le-ti znašli v stiski in bi potrebovali pomoč (4,78).

Prav tako so bile zelo zadovoljne tudi z delom izvajalcev (4,68), saj so ocenile, da so z izvajalci vzpostavile korekten odnos (4,72) ter da jih je izvajalec dobro razumel (4,69).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko zadovoljstvo s programom tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,70, kar kaže na zelo visoko raven zadovoljstva.

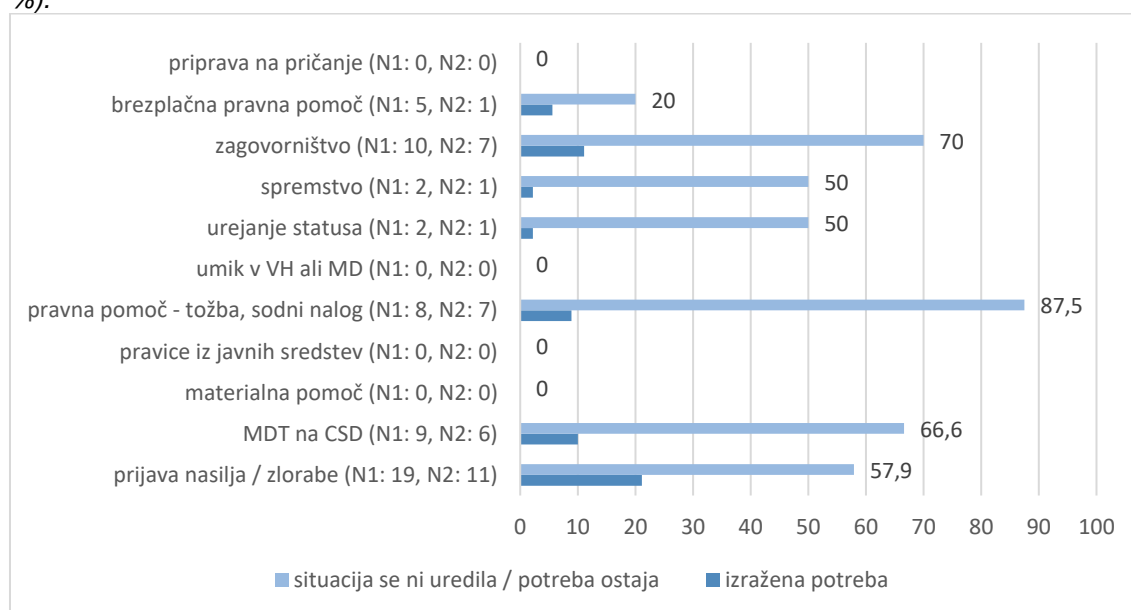
Preglednica 12: Zadovoljstvo s programom (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvajalec me je dobro razumel.	82	3	5	4,69	0,489
Z izvajalcem sva vzpostavila korekten odnos.	83	4	5	4,72	0,450
Zadovoljna sem z delom izvajalca.	83	3	5	4,68	0,492
V program se nameravam glede na potrebe vključevati tudi v prihodnje.	75	3	5	4,66	0,528
Program bi priporočila prijateljem in znancem, če bi se znašli v stiski in bi potrebovali pomoč.	83	3	5	4,78	0,443
Zadovoljstvo s programom	81	3,25	5	4,70	0,480

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nadalje so strokovne delavke označile tudi od uporabnic izražene potrebe po pomoči pri uradnih, formalnih postopkih. Največ uporabnic (19 oseb oz. 21,1 %) je izrazilo potrebo po pomoči pri prijavi nasilja (vendar pa pri 57,9 % oz. 11 osebah ni prišlo do razrešitve situacije ter je potreba še vedno ostala). Sledijo uporabnice, ki so izrazile potrebo po zagovorništvu (10 oseb oz. 11,1 %; potreba je ostala nezadovoljena pri 70 % oz. sedmih uporabnicah), po multidisciplinarnem timu na CSD (devet oseb oz. 10 %; potreba je ostala nezadovoljena pri 66,6 % oz. šestih osebah) ter po pravni pomoči (osem oseb oz. 8,9 %; potreba je ostala nezadovoljena pri 87,5 % oz. sedmih osebah).

Slika 4: Izražene potrebe uporabnic po pomoči pri uradnih postopkih (dokumentacija o uporabnikih, v %).

Legenda: N1 = število uporabnic, ki je izrazilo potrebo po pomoči (pripadajoči % predstavljajo delež vseh uporabnic, ki so izrazile potrebo); N2 = število uporabnic, pri katerih se situacija NI uredila do izstopa do programa (pripadajoči 0 % izražajo, pri kolikšnem deležu uporabnic **od tistih, ki so potrebo izrazile**, ta potreba še vedno ostaja)

Cilj 4: Umiritev, razbremenitev

Ob vstopu in izstopu iz programa smo preverjali raven in spremembe splošnega počutja uporabnic. Uporabnice so na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo slabo, 2 – slabo, 3 – ne slabo, ne dobro, 4 – dobro, 5 – zelo dobro) ocenjevale svoje splošno počutje.

Pokazalo se nje, da se je raven splošnega počutja uporabnic po vstopu v program statistično značilno izboljšala – dvig ocene iz 2,57 na 3,67.

Preglednica 13: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)

	vstop					evalvacija oz. izstop					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako se počutite na splošno?	38	2	4	2,57	0,758	84	2	5	3,67	0,679	0,000 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Po vstopu v program je pri uporabnicah prišlo tudi do statistično značilnega izboljšanja na področju razbremenitve in občutka varnosti (dvig ocene iz 2,60 ob vstopu na 3,60 ob izstopu) ter skrbi zase (dvig ocene iz 2,67 ob vstopu na 3,51 ob izstopu).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko značilnosti na osebni ravni tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 2,63 ob vstopu na 3,55 ob evalvaciji.

Preglednica 14: Osebnostne značilnosti uporabnic – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
razbremenitev in občutek varnosti	90	1	4	2,60	0,845	60	2	5	3,60	0,558	0,000 ***
skrb zase	90	1	5	2,67	0,858	60	2	5	3,51	0,676	0,000 ***
značilnosti na osebni ravni	90	1	4,5	2,63	0,851	60	2	5	3,55	0,617	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

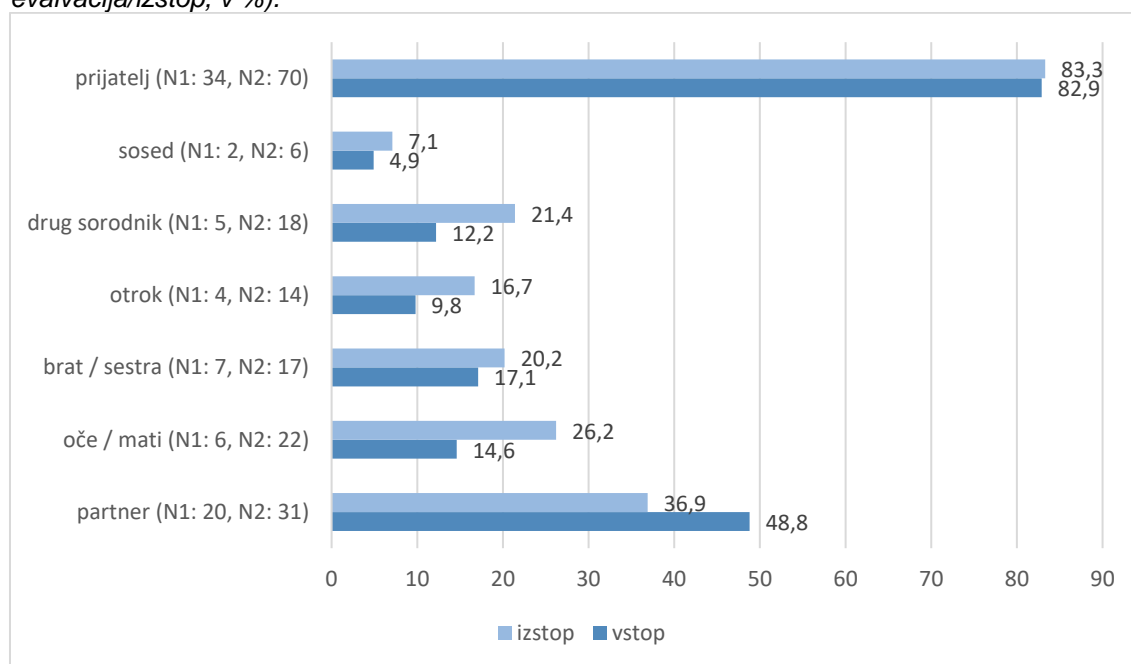
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 5: Soočanje in ukrepanje

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (partner, oče/mati, brat/sestra, otrok, drug sorodnik, sosed, prijatelj) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da se uporabnice obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjajo s prijatelji (70 oseb oz. 83,3 %), v veliko manjši meri pa npr. s partnerji (31 oseb oz. 36,9 %) ali starši (22 oseb oz. 26,2 %). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 5: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 15: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
partner	28	0,125
oče / mati	28	1,000
brat / sestra	28	1,000
otrok	28	0,500
drug sorodnik	28	1,000
sosed	28	1,000
prijatelj	28	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje številno različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice tako ob vstopu kot ob evalvaciji v povprečju na voljo eno do dve različni osebi, s katerima so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh.

Preglednica 16: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	41	0	4	1,90	1,113	84	0	6	2,11	1,311	0,754

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V spodnji Preglednici pa predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Če primerjamo podatke ob vstopu in evalvaciji/izstopu, ugotovimo, da so se po vstopu v program pri uporabnicah statistično značilno izboljšali odnosi s partnerjem (dvig ocene iz 3,31 ob vstopu na 3,94 ob izstopu) in starši (dvig iz 2,23 na 3,00). Sicer pa so imele uporabnice najboljše odnose s prijatelji (4,22) in otroki (3,80).

Preglednica 17: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Partner	22	1	5	3,31	1,086	39	1	5	3,94	1,050	0,014 **
Oče / mati	38	1	4	2,23	0,819	79	1	5	3,00	0,832	0,018 **
Brat / sestra	25	1	5	2,84	0,898	53	2	5	3,33	0,783	0,084
Otrok	13	2	5	3,46	0,877	26	1	5	3,80	0,938	0,564
Drug sorodnik	15	2	4	3,40	0,632	40	1	4	3,40	0,671	0,564
Sosed	8	3	5	3,62	0,744	20	2	4	3,55	0,686	0,317
Prijatelj	38	2	5	4,02	0,636	77	2	5	4,22	0,598	0,739

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Upabnice so nadalje v vprašalnikih ob vstopu in evalvaciji/izstopu na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam) podale oceno o tem, kako samozavestno in suvereno se počutijo pri urejanju zadev pred različnimi organi.

Do statistično značilnega izboljšanja je prišlo pri poznavanju lastnih pravic (dvig ocene iz 3,52 pred vstopom v program na 4,05 ob evalvaciji oz. izstopu iz programa). Ostale postavke so ostale na primerljivi ravni, ki se giba okoli ocene 3, kar je pokazala tudi sestavljena spremenljivka »urejanje zadev pred različnimi organi«. Le-ta znaša 3,23 oz. 3,38, kar kaže na to, da se uporabnice srednje dobro znajdejo in počutijo pri urejanju uradnih zadev.

Preglednica 18: Urejanje zadev pred različnimi organi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Pred različnimi organi se počutim suvereno in samozavestno.	35	1	5	2,94	1,027	71	2	5	3,20	0,888	0,285
Vem, kakšne so moje pravice.	38	2	5	3,52	0,796	84	3	5	4,05	0,664	0,016 **
Uradne osebe so do mene prijazne in ustrežljive.	34	2	5	3,29	0,905	76	2	5	2,96	0,870	0,581
Nimam težav z urejanjem uradnih zadev.	39	1	5	3,20	0,893	77	2	5	3,33	0,836	0,210
Urejanje zadev pred različnimi organi	36	1,5	5	3,23	0,905	77	2,25	5	3,38	0,814	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Raven aktivnosti uporabnic za spremembo situacije se je po vključitvi v program statistično značilno izboljšala iz 3,30 ob vstopu na 3,83 ob izstopu.

Preglednica 19: Aktivnosti za spremembo situacije – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
aktivnosti za spremembo situacije	90	2	5	3,30	0,626	60	3	5	3,83	0,557	0,000 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice ocenjujejo, da jim je vključitev v program pomagala pri soočanju s problemi (4,45), zaradi katerih so prišle, prav tako pa so s pomočjo programa začele urejati odnos s starši (3,64).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,04.

Preglednica 20: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
S pomočjo programa sem začela urejati odnos s starši.	64	3	5	3,64	0,600
Vključitev v program mi je pomagala pri soočanju s problemi, zaradi katerih sem prišla.	83	3	5	4,45	0,590
Pomoč programa pri reševanju težav	73	3	5	4,04	0,595

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

C6: Okrevanje

Uporabnice ocenjujejo, da jim je vključitev v program pomagala pri razreševanju problemov, zaradi katerih so prišle (4,37), prav tako pa jim je pomagala pri izboljšanju odnosov z otroki (4,22) in partnerjem (4,10).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri okrevanju tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,23.

Preglednica 21: Pomoč programa pri okrevanju (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju odnosov z otroki.	27	3	5	4,22	0,506
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju partnerskega oz. zakonskega odnosa.	37	3	5	4,10	0,566
Vključitev v program mi je pomagala pri razreševanju problemov, zaradi katerih sem prišla.	83	2	5	4,37	0,710
Pomoč programa pri okrevanju	49	2,66	5	4,23	0,594

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji o uporabnicah zabeležile tudi stopnje okrevanja – pri

izrazito sta se izboljšali samopodoba (ocena 2,52 ob vstopu : ocena 3,28 ob izstopu), in čustvena pismenost (2,86 : 3,58). Sledi izboljšanje opravljanja starševske vloge in odnosa z otroki (3,50 : 3,84) ter funkcionalnih sposobnosti (4,14 : 4,26).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko značilnosti na osebni ravni tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 3,25 ob vstopu na 3,74 ob evalvaciji.

Preglednica 22: Osebnostne značilnosti uporabnic – okrevanje – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
čustvena pismenost	90	1	5	2,86	0,876	60	2	5	3,58	0,696	0,000 ***
opravljanje starševske vloge in odnos z otroki	32	2	5	3,50	0,718	26	2	5	3,84	0,731	0,000 ***
samopodoba, samospoštovanje	90	1	4	2,52	0,752	60	2	5	3,28	0,613	0,000 ***
funkcionalna sposobnost	89	2	5	4,14	0,666	60	3	5	4,26	0,606	0,000 ***
značilnosti na osebni ravni - okrevanje	75	1,5	4,75	3,25	0,753	51	2,25	5	3,74	0,661	/

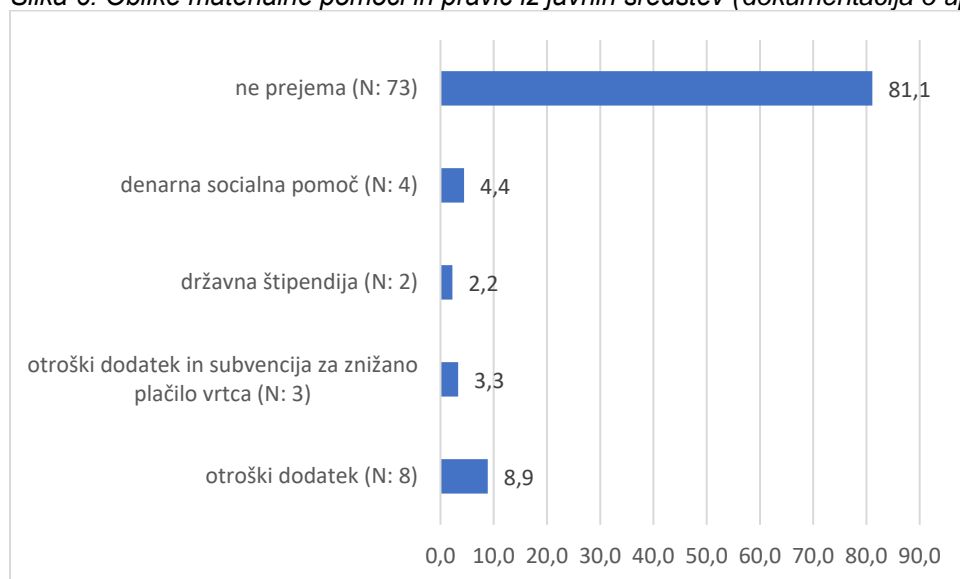
Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke so v dokumentaciji za uporabnice navedle vrste oblik pomoči in pravic iz javnih sredstev, ki so jih uporabnice prejemale ob vstopu v program (podatkov o oblikah pomoči ob evalvaciji nismo prejeli). Velika večina uporabnic (73 oseb oz. 81,1 %) ni prejela nikakršne materialne pomoči. Eno vrsto materialne je prejelo 14 uporabnic (15,5 %), dve vrsti materialne pomoči pa so prejemale tri uporabnice (3,3 %). Največ uporabnic (osem oseb oz. 8,9 %) je prejelo otroški dodatek.

Slika 6: Oblike materialne pomoči in pravic iz javnih sredstev (dokumentacija o uporabnikih, v %).

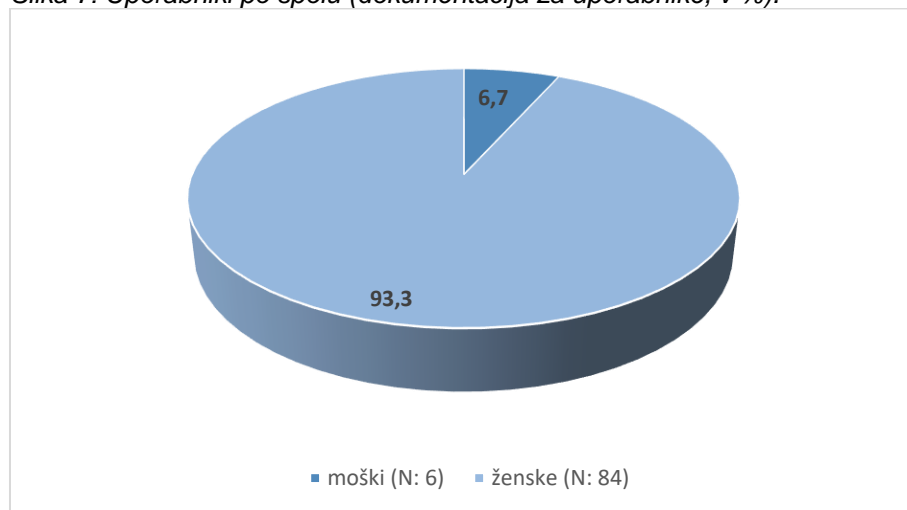

Legenda: N = število enot analize

V dokumentaciji za uporabnike so strokovne delavke zabeležile tudi nekatere demografske statistike uporabnikov.

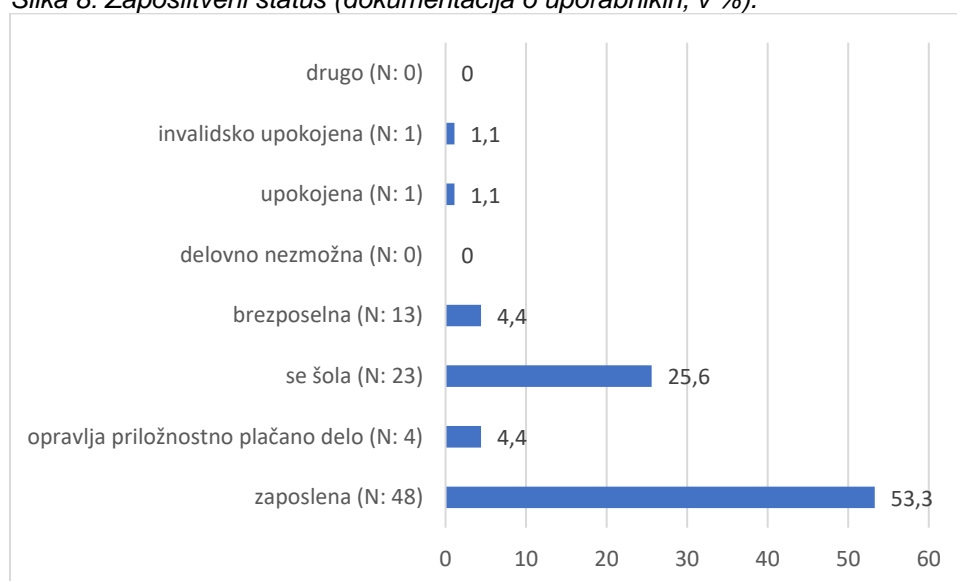
Kot je razvidno iz spodnjih podatkov, v programu bistveno prevladujejo ženske (84 oseb oz. 93,3 %). Več kot polovica uporabnic (48 oseb oz. 53,3 %) je bila ob vstopu v program zaposlenih, dobra četrtina (23 oseb oz. 25,6 %) pa se jih je šolala.

Slika 7: Uporabniki po spolu (dokumentacija za uporabnike, v %).

Legenda: N = število enot analize

Slika 8: Zaposlitveni status (dokumentacija o uporabnikih, v %).

Legenda: N = število enot analize

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice zabeležile tudi oceno znanja uporabnic za ravnanje ob izstopu iz programa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – popolnoma neustrezno, 2 – neustrezno, 3 – niti ustrezno, niti neustrezno, 4 – ustrezno, 5 – popolnoma ustrezno).

Oceno so podale za 45 uporabnic (50,0 %). Povprečna ocena pri obravnavanem programu znaša 3,73, kar kaže na razmeroma solidno raven informiranosti in znanja uporabnic.

Preglednica 23: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu	45	3	5	3,73	0,539

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Na koncu smo izvajalke vprašali tudi po razlogu izstopa uporabnic iz programa. Odgovore smo prejeli za 44 od 90 uporabnic (48,9 %). Dobra polovica uporabnic (24 oseb oz. 54,5 %) je program uspešno zaključila, pri dobrih 40 % uporabnic (18 oseb), pa razlog izstopa iz programa ni znan.

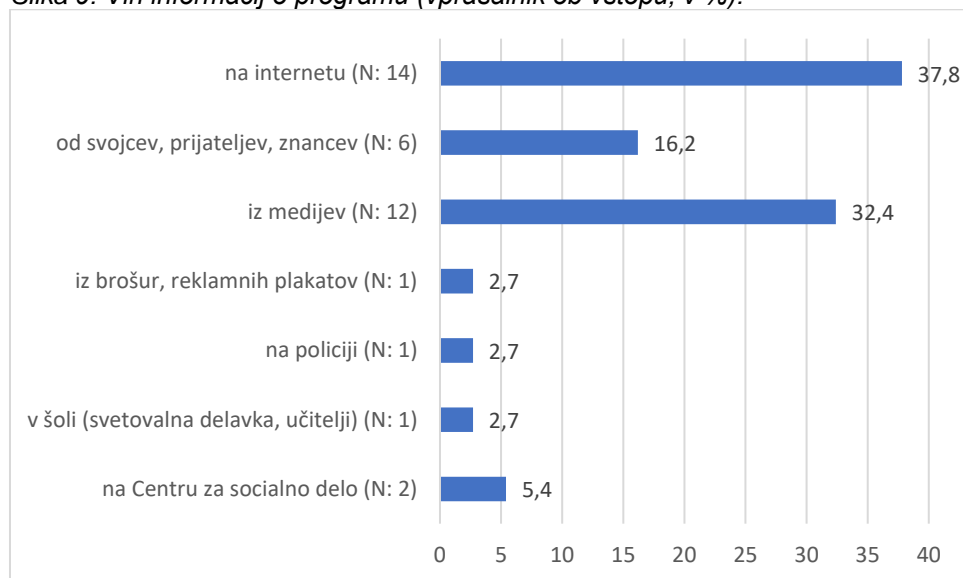
Preglednica 24: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Program je uspešno zaključila	24	54,5
Program je deloma uspešno zaključila	2	4,5
Iz programa je izstopila predčasno	0	0,0
Razlog ni znan	18	40,9
skupaj	44	100,0

Cilj 7: Informirana in ozaveščena strokovna in širša javnost

Uporabnice so informacije o programu večinoma pridobile preko interneta (14 oseb oz. 37,8 %) in medijev (12 oseb oz. 32,4 %), pa tudi od svojcev in prijateljev (šest oseb oz. 16,2 %).

Slika 9: Viri informacij o programu (vprašalnik ob vstopu, v %).

Legenda: N = število enot analize

Pregled aktivnosti na področju promocije programa v obravnavanem obdobju enega leta (1. 1. 2021–31. 12. 2021)¹:

- Mediji so objavili 11 daljših prispevkov o programu.
- Strokovni delavci so imeli eno medijsko objavilo.
- Število izvedenih strokovnih predavanj / izobraževanj: 8.
- Število unikatnih obiskov spletne strani v zadnjem letu: 1.015.
- Število vseh obiskov spletne strani v zadnjem letu: 8.040.
- Število vseh všečkov (Facebook) v zadnjem letu: 2.616.
- Število (novih) všečkov (Facebook) v zadnjem letu: 148.
- Delitve (Facebook) v zadnjem letu: 524.
- Število sledilcev na Instagramu: 538.

¹ V programu so bili zaposleni štirje strokovni delavci.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 25: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	110,47	5
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	25,30	1

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 110 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša približno četrtnino, kar ocenjujemo kot neustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 26: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	25.385,62	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	74,89	1

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 25.385,62 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je slabe tri četrtine. To ocenjujemo kot neustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 27: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	27,65	6
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	100 %	6
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	7	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 28 uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot popolnoma ustrezno, saj imajo vsi zaposleni opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu sedmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata.

Izvajalci programa pa prepoznavajo potrebo po programih psihosocialnega svetovanja za otroke in mladostnike, saj so čakalne dobe v zdravstvu neprimerno dolge (starši poročajo o letu do dveh), cene psihoterapevtskih storitev pa so pogosto prevelik finančen zalogaj za starše). Čutijo se dovolj kompetentne, da bi to izvajali, za tovrstno storitev pa bi seveda potrebovali dodatne zaposlitve.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 28: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Administrativne in organizacijske ovire:

Izvajalci programa omenjajo kot veliko oviro preveč administrativnega dela, predvsem glede na majhno število zaposlenih. Menijo, da so določena administrativna dela sama sebi namen, brez dobroti za uporabnike. Pri tem dodajajo:

- Za delovanje bi potrebovali dodatno zaposlitev nekoga, ki bi opravljal administrativna dela, saj se le-tega kopiči iz leta v leto več, strokovni delavci pa potem na podlagi tega izgubljajo dragocen čas za učinkovitejše delo z uporabniki.
- Svetovalnico imajo v Ljubljani in Mariboru, tako da bi si v Mariboru želeli dodatno zaposlitev, da bi lahko v celoti nudili program tudi v štajerski regiji.
- Razpisni normativi MDDSZ se jim pa zdijo ustrezni.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev pod 5 %. Glede na izkušnje v programu, se uporabniki, ki prekinejo vključitev v storitev programa, vrnejo po daljšem časovnem obdobju kot pol leta; po izkušnjah izvajalcev programa po več kot enem letu.

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: skupen delež je 25 %, in sicer se občasno na program obrne osebe, ki so bile predhodno vključene v druge SVP, ki jih izvajajo društva kot so DNK, SOS, Ženska svetovalnica. Delež teh uporabnikov ocenjujejo na 10 %. V svetovalnico pridejo, ker so po mnenju izvajalcev programa edini specializirani za področje spolnega nasilja.

Kar nekaj jih pride v svetovalnico po vključitvi v zdravstvene programe (npr. Center za mentalno zdravje). Takšnih je okrog 15 %. Želijo si psihosocialne podpore prav za področje spolnega nasilja in redno kontinuirano brezplačno obravnavo.

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: po izkušnjah izvajalcev programa, uporabniki niso vključeni v dva SVP hkrati, ampak ob tem obiskujejo zdravstvene in terapevtske storitve. Uporabnikov, ki so sočasno vključeni v dva SVP ocenjujejo na manj kot 5 %.

Združenje za MOČ - Celostna psihosocialna pomoč žrtvam spolnega nasilja in drugih oblik nasilja

Število let delovanja programa: program deluje od januarja 2017, torej približno šest let.

Preglednica 29: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	5
dostopnost informacij o programu na spletu	6

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Prvo informiranje opravijo še isti dan, ko prejmejo telefonski klic ali elektronsko sporočilo. Na prvi osebni pogovor se okvirno čaka od enega do pet dni. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urnik dela

Uradne ure programa so: ponedeljek, torek, četrtek: 8 h-16 h; sreda: 8 h-17 h; petek: 8 h-15 h. Na mobilno številko so dosegljivi 24 ur dnevno. Uporabnikom se po potrebi prilagodijo tudi izven rednega delovnega časa. Skupina za samopomoč poteka ob sredah in četrkih 17.30-19.00 h. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

V novih prostorih v stavbi na Barjanski cesti imajo prostor tako v pritličju kot višje v prvem nadstropju. Pritličje je brez stopnic in drugih ovir, tako da je povsem primerno za osebe z ovirami. Zgornji prostori za osebe z ovirami niso primerni, saj so vmes stopnice. Zunanja okolica je povsem dostopna za invalidske vozičke. Povpraševanja oseb z ovirami oseb niso zaznali. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

Svetovalnica je zelo dobro dostopna z vidika javnega prevoza. V neposredni bližini je postaja potniškega prometa. Poleg tega je do samega centra Ljubljane deset minut peš. V Mariboru imajo tudi prostore v samem središču mesta. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Na vratih imajo napis imena organizacije: Združenje za MOČ. Pred prihodom uporabnike informirajo o lokaciji programa in jih natančno usmerijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa oz. spletni strani društva je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so ustrezno definirani in ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program je popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) dosegal naslednja cilja svetovalnic s področja preprečevanja nasilja: seznanjenost, informiranost o spolni zlorabi in umiritev, razbremenitev; zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilje: uvid v spolno zlorabo in posledice spolne zlorabe, opolnomočenje in okrevanje (vključenost v družbo, preseganje socialne izključenosti, stigmatiziranosti ter okrepljena moč uporabnikov) ter uspešno (ocenjeno z oceno 4) cilja: soočanje in ukrepanje in informirana in ozaveščena strokovna in širša javnost. Cilj sooblikovanja zakonodaje za program ni relevanten.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 110 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša približno četrtno, kar ocenjujemo kot neustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 25.385,62 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je slabe tri četrtine. To ocenjujemo kot neustrezno.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ, predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij.

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 28 uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot popolnoma ustrezno, saj imajo vsi zaposleni opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu sedmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata, program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Izvajalci programa pa prepoznajo potrebo po programih psihosocialnega svetovanja za otroke in mladostnike, saj so čakalne dobe v zdravstvu neprimerno dolge (starši poročajo o letu do dveh), cene psihoterapevtskih storitev pa so pogosto prevelik finančen zalogaj za starše). Čutijo se dovolj kompetentne, da bi to izvajali, za tovrstno storitev pa bi seveda potrebovali dodatne zaposlitve.

Predlog

Zaradi pomanjkanje programov, financerju (MDDSZ) predlagamo razvoj in zagotovitev (z ustreznimi prilagojenimi razpisi) vrste psihosocialnih programov namenjenih torkom in mladostnikom.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Izvajalci programa omenjajo kot velik oviro preveč administrativnega dela, predvsem glede na majhno število zaposlenih. Menijo, da so določena administrativna dela sama sebi namen, brez dobiti za uporabnike. Pri tem dodajajo, da bi za delovanje potrebovali dodatno zaposlitev nekoga, ki bi opravljal administrativna dela, saj se količina povečuje, strokovni delavci pa potem na podlagi tega izgubljajo dragocen čas za učinkovitejše delo z uporabniki. Svetovalnico imajo v Ljubljani in Mariboru, tako da bi si v Mariboru želeli dodatno zaposlitev, da bi lahko v celoti nudili program tudi v štajerski regiji.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnili in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev pod 5 %. Uporabniki, ki prekinejo vključitev v storitev programa, se vrnejo po daljšem časovnem obdobju kot pol leta; po izkušnjah izvajalcev programa po več kot enem letu.

Skupen delež uporabnikov iz drugih programov je 25 %, in sicer se občasno na program obrnejo osebe, ki so bile predhodno vključene v druge SVP, ki jih izvajajo društva kot so DNK, SOS, Ženska svetovalnica. Delež teh uporabnikov ocenjujejo na 10 %. Kar nekaj jih pride v svetovalnico po vključitvi v zdravstvene programe (npr. Center za mentalno zdravje). Takšnih je okrog 15 %. Želijo si psihosocialne podpore prav za področje spolnega nasilja in redno kontinuirano brezplačno obravnavo. Uporabnikov, ki so sočasno vključeni v dva SVP ocenjujejo na manj kot 5 %, uporabniki pa ob tem pogosteje obiskujejo zdravstvene in terapevtske storitve.

Program deluje od januarja 2017, torej približno šest let.

Dostopnost programa za uporabnike

Prvo informiranje opravijo še isti dan, ko prejmejo telefonski klic ali elektronsko sporočilo. Na prvi osebni pogovor je čakalna doba od enega do pet dni. Uradne ure programa so: ponedeljek, torek, četrtek: 8 h-16 h; sreda: 8 h-17 h; petek: 8 h-15 h. Na mobilno številko so dosegljivi 24 ur dnevno. Uporabnikom se po potrebi prilagodijo tudi izven rednega delovnega časa. Skupina za samopomoč poteka ob sredah in četrkih 17.30-19.00 h. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

V novih prostorih v stavbi na Barjanski cesti imajo prostor tako v pritličju kot višje v prvem nadstropju. Pritličje je brez stopnic in drugih ovir, tako da je povsem primerno za osebe z ovirami. Zgornji prostori za osebe z ovirami niso primerni, saj so vmes stopnice. Zunanja okolica je povsem dostopna za invalidske vozičke. Povpraševanja oseb z ovirami oseb niso zaznali. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Svetovalnica je zelo dobro dostopna z vidika javnega prevoza. V neposredni bližini je postaja potniškega prometa. Do samega centra Ljubljane deset minut peš. V Mariboru imajo tudi prostore v samem središču mesta. Na vratih imajo napis imena organizacije. Pred prihodom uporabnike informirajo o lokaciji programa in jih natančno usmerijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa oz. društva je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

e) Intenziteta in kakovost sodelovanja z drugimi povezanimi akterji s področja preprečevanja nasilja

- Imajo zgledno sodelovanje s sorodnimi NVO, ki se ukvarjajo s področjem nasilja.
- Z drugimi akterji imajo vzpostavljeno partnersko sodelovanje, ki omogoča ustrezno izvajanje podpore in pomoči uporabnicam programa.
- S področja psihiatrije se večkrat obračajo na program, tako psihiatri kot tudi, da npr. iz Centra za mentalno zdravje napotujejo uporabnike v program na psihosocialno svetovanje in skupino za samopomoč
- Preko CSD delo bi si želeli večjo senzibilnost na področju spolnega nasilja in pogostejše sklicevanje multidisciplinarnih timov ter hitrejšo odzivnost ob spolnih zlorabah otrok in mladostnikov, še posebej kadar so tudi storilci otroci in mladostniki.

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.